

ADMINISTRATIVNÍ NÁSTROJE V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

JUDr. Michal Bernard
MŽP ČR, odbor ochrany ovzduší

Konference Ochrana ovzduší ve státní správě V
České Budějovice, 4. listopadu 2009

OBSAH

- Východiska a předpoklady
- Nástroje pro regulaci dopravy
- Kompenzační opatření
- Povolení k provozu zdrojů a jejich změny
- Požadavky na malé zdroje

Východiska a předpoklady (1/2)

- Nástroje musí směřovat k cílům zákona
 - § 1: „*předcházet a snížit úroveň znečištění*“
 - přípustnou míru znečištění stanoví imisní limity (příloha č. 1; nový IL pro PM 2,5 µg)
 - Orgány ochrany ovzduší musí přijímat opatření k dodržení IL a usilovat o zachování co nejlepší kvality ovzduší (§ 3 odst. 5)
- Nelze uplatňovat plošný přístup ke zdrojům znečišťování
- Musí existovat možnost aplikovat nástroje na zdroj v čase při podstatné změně okolností (např. v oblasti dojde k překračování IL)

Východiska a předpoklady (2/2)

- Administrativní nástroje se musí vhodně a vyváženě kombinovat s nástroji koncepčními a ekonomickými
- Osvědčené nástroje převzít či posílit, neefektivní modifikovat nebo opustit
- Zakotvit nové nástroje pro dosud neregulované významné zdroje znečištění (silniční doprava, lokální topeniště)

Silniční doprava - Nízkoemisní zóny (1/2)

- Možnost stanovit zónu s omezením provozu motorových vozidel na základě emisní třídy vozidla
- Pouze v OZKO + existuje plnohodnotná objízdná trasa
- Snaha o kompatibilitu s německým modelem
- Emisní nálepky vozidel podle norem EURO, znevýhodnění naftových motorů (větší vliv na zdraví)
- Obec: nařízením vymezí zónu, kategorie vozidel, výjimky

Nízkoemisní zóny (2/2)

Závazné stanovisko k umístění a stavbě pozemní komunikace

- Vydává orgán ochrany ovzduší k územnímu, stavebnímu řízení
- Pro „významnější“ silnice (délka či počet pruhů)
- Závazné podmínky + případně kompenzační opatření
- KÚ pro místní (příp. účelové) komunikace
- MŽP pro ostatní kategorie

Kompenzační opatření – současný stav

- Imisní limity jsou nejvýše přípustnou úrovní znečištění (§ 2 odst. 1 písm. j) a nesmí být překročeny (§ 6 odst. 1)
- Imisní limity jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při veškeré jejich činnosti (§ 6 odst. 1)
- Rozsudek MS v Praze č.j: 10 Ca 32/2006-143, 9.5. 2008 – zrušení ÚR na dopravní stavby mj. z důvodu překročení imisních limitů
- V OZKO není možné umístit žádný nový významnější zdroj, který by kvalitu ovzduší zhoršoval

Kompenzační opatření – legislativní řešení

- Povolení nového zdroje v oblasti se stabilně špatnou kvalitou ovzduší pouze při uložení opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění
- Fakticky zmírnění zákonné konstrukce nepřekročitelnosti imisního limitu
- Soukromoprávní dohoda
- Komp. opatření se stanou součástí závazných podmínek povolení nového zdroje a příp. zdroje, na kterém se kompenzuje

Kompenzační opatření – postup (§ 11 odst. 2)

- Žadatel o umístění nového zdroje navrhne jako součást žádosti komp. opatření
+ rozptylovou studii
+ smlouvu v případě kompenzace na jiném zdroji
- Krajský úřad schválí / neschválí / doporučí jiné
- V případě schválení je součástí podmínek povolení + KÚ zahájí řízení o změně povolení k provozu na kompenzovaném zdroji

Zpřísnění podmínek provozu zdrojů (§ 4 odst. 3)

- Zdroje identifikované v PZKO (v oblasti se stabilně špatnou kvalitou ovzduší)
- Příslušný úřad změnil povolení k provozu zdroje nebo IP:
 - > zpřísní nebo stanoví další specifické EL,
 - > zpřísní nebo stanoví doplňující technické podmínky provozu nebo
 - > stanoví emisní strop (na zdroj nebo provozovnu)
- Ve správním řízení, přihlíží k přínosům a nákladům

Zrušení povinné vazby na navazující řízení

- Stejně jako dosud tam, kde se vede navazující řízení (územní, stavební, povolení hornické činnosti)
- Tam, kde se takové řízení nevede -> samostatné rozhodnutí podle zákona o ochraně ovzduší
 - nové zdroje, které nevyžadují stavební povolení
 - změny na zdrojích, které nevyžadují změnu stavebního povolení

Povolení k provozu zdroje

- Samostatné povolení orgánu ochrany ovzduší (nikoliv jako neměnný podklad ke kolaudačnímu souhlasu)
- Lze změnit v případě:
 - rozhodných změn (vnější či vnitřní)
 - při překročení některého z IL, pokud je zdroj identifikován v PZKO
 - pokud provozovatel zdroje souhlasil s kompenzačním opatřením
- Obsahuje řadu dnes samostatně povolovaných aspektů, např.:
 - provozní řád
 - zvláštní podmínky provozu při smogové situaci
 - podmínky provádění činností souvisejících s provozem zdroje

Požadavky na „malé“ spalovací zdroje

- Požadavky na spalovací zdroje o příkonu do 300 kW, které budou uváděny na trh v ČR (příloha č. 9 zákona)
- Tytéž požadavky na provozovatele, s odkladem do roku 2015
 - zvýšení technické úrovně zastaralých kotlů, zlepšení kvality ovzduší z obtížně regulovaných zdrojů
 - obnova u cca 90 % instalovaných kotlů na tuhá paliva, které neplní minimální požadavky, snížení provozních nákladů domácností na vytápění v důsledku úspory paliva

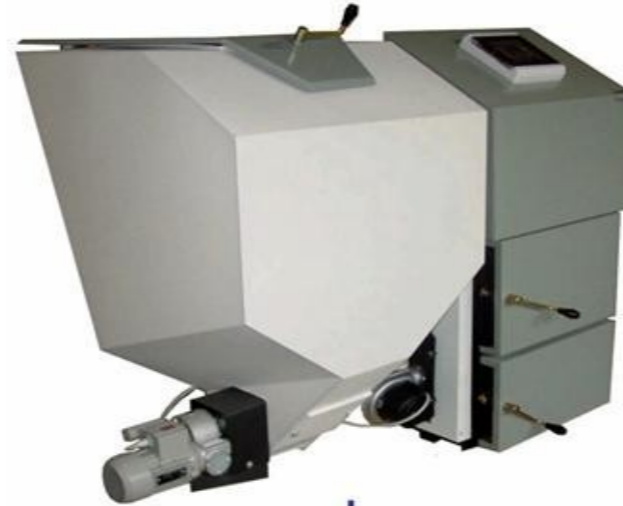
Kontrola v domácnostech

- Možnost kontroly za účelem ověření činnosti autorizované osoby v domácnosti
- Předem ohlášený vstup do obydlí k ověření správnosti výkonu autorizované činnosti a dodržování požadavků zákona -> prevence korupčního jednání
- Omezení práva na nedotknutelnost obydlí **x** posílení práva na zdravé životní prostředí; omezení znečišťování ovzduší a obtěžování kouřem a zápachem, nevhodného provozu a paliva
- Lze odmítnout vstup do obydlí -> fikce provozu nevyhovujícího zdroje

Požadavky na malé zdroje

Spalovací zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 15 – 300 kW sloužící jako zdroj pro teplovodní soustavu ústředního vytápění

pravidelné ověření zdroje
autorizovanou osobou

splňuje podmínky

nesplňuje podmínky

až do dalšího ověření
žádné nadstandardní
požadavky

**každoroční poplatek dle velikosti
příkonu zdroje od 500 Kč/rok**

Závěr

- Zákon předložen k veřejné diskusi
- Text zveřejněného návrhu bude upraven na základě výsledků připomínkových řízení
- Předložené nástroje si musí zachovat efektivitu a zejména přímou vazbu na kvalitu ovzduší (cíl zákona)

Děkuji za pozornost

Michal.Bernard@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

